

албанцитѣ (vurvolak), ромънитѣ (vъrkolak) и новогърцитѣ (φρουκόλακας). Въ старосръбския номоканонъ (1262) се чете следното тълкуване: „Облакы го- нещци въльодлаци нарицають се. Да егда убо погибнеть луна и сънце, глаголють: въльодлаци луну“ изѣдоше или сънце. Си же въса басни и лъжа суть“¹⁷.

Споредъ мнението на славянитѣ-езичници, душата била сѫщество съвсемъ различно и отдѣлно отъ тѣлото, живѣе въ гърдитѣ и се проявява въ дишането. Тѣ вървали въ задгробния животъ. Думитѣ *небе и рай* сѫ общи на всички славяни.

В. Славянска колонизация. Мѣстни имена

При разглеждане мѣстните имена на Балканския полуостровъ настъ ни поразява тѣхното богато разнообразие. Въ това личатъ следнитѣ отъ народноститѣ, които сѫ преобладавали тукъ по редъ. Покрай най-стари тракоилирийски и старославянски имена, явяватъ се ромънски, албански, новогръцки и безброй славянски наименования въ пъстри, смѣнявани форми. Презъ последнитѣ четири вѣка прибавила се и нова група турски, а понѣкога и татарски названия.

Когато славянитѣ дошли въ тия страни, тѣ запазили една частъ отъ предишнитѣ имена на планини, рѣки и градове, като ги измѣнили само споредъ звуковитѣ закони на своя езикъ, а друга частъ замѣнили съ свои еднакво звучещи названия. Така сѫ преправени по брѣга на Адриатическо море: *Scodra* въ Скадаръ, *Lissus* — Лѣшъ, *Salona* — Солинъ, *Albona* — Лабинъ, *Nona* — Нинъ, *Scardona* — Скрадинъ (изобщо римското *ona* по славянски е *иначе*, срав. *Roma* — Римъ). Въ България *Vonomia* е преименувана въ *Бѣдинъ* (срав. *Colonia*, по чешки *Kolin*), *Ratiaria* въ Арчаръ, *Altus* въ Ломъ, *Durostorum* въ Дрѣстъръ, *Naissus* въ Нишъ, *Astapus* въ Щипъ, *Scupi* въ Скопие, *Sirrae* въ Сѣръ, *Debolia* въ Дѣволъ. *Nicopolis* запазилъ името си. *Serdica*, наречена така по името на тракийското племе серди, получила название *Срѣдецъ*, преправено отъ византийцитѣ въ *Triaditza*. *Thessalonica* се нарича Солунъ, *Hadrianopolis* — Одринъ, *Dydimoteichos* — Димотика.

Интересно е името Пловдивъ, съ което сърбите и българитѣ наричатъ града Филипополъ. Безсмислено е обикновеното обяснение на тая дума съ българското „плоденъ“ (плодороденъ) или „ладне“ (полденъ, югъ). Въ най-старитѣ паметници ние вредомъ четемъ Пловдивъ¹. Независимо единъ отъ другъ, венецианецътъ Доменико Негри (1567), новогъръкътъ Георги Цукаластъ (1851) и българскиятъ историкъ Дриновъ посочили древния Плотинополь, южно отъ Одринъ на разстояние единъ день пътъ. Името близко подхожда, но разстоянието е много далечно².

Отъ названията на планините запазили се най-важнитѣ *Scardus* (Шарь) и *Rhodope* (Родопа). Въ голѣмо количество останали стари названия на рѣките, разбира се, не безъ значителни звукови измѣнения: *Nago* — Неретва, *Drilon* — Дримъ, *Drinus* — Дрина, *Margus* — Морава, *Timacus* — Тимокъ, *Cebrus* — Цибрица, *Oescus* — Искъръ, *Utus* — Витъ, *Iatrus* — Янтра, *Strymon* — Струма и т. н. По крайбрѣжията и до денъ днешенъ сѫ въ употреба множество неизмѣнени старогръцки мѣстни имена: Месемврия (старобълг. Несебръ), Анихиаль, Калиполисъ и т. н. Византийцитѣ употребявали до XV вѣкъ старитѣ мѣстни имена дори въ такива мѣстности, които вече напълно се пославяли, тогава когато въ устата на народа тия имена отдавна вече отстѫпили мѣсто на славянскитѣ названия.

Славянската колонизация вървѣла нагоре по рѣките до тѣхнитѣ извори. Населявали се удобнитѣ за оранъ полета и плодороднитѣ долини. Височи-